

**IZVJEŠTAJ SA POŠETE MINISTRA ODBRANE DRAGANA KRAPOVIĆA
REPUBLICI ALBANIJI, POVODOM PRISUSTVA INAUGURACIJI NATO
VAZDUHOPLOVNE BAZE**

Kučova, Republika Albanija, 4. marta 2024.godine

Ministar odbrane Crne Gore, Dragan Krapović je na poziv ministra odbrane Republike Albanije, Nika Pelešija, prisustvovao svečanosti povodom inauguracije vazduhoplovne NATO baze u Albaniji, koja je upriličena u Kučovi, 4. marta 2024. godine. Svečanosti je prisustvovao državni vrh Republike Albanije, na čelu sa predsjednikom Republike Albanije, Bajramom Begajem, ministri odbrane Republike Ševerne Makedonije, Republike Italije, Republike Kosovo, kao i predstavnici međunarodne zajednice i diplomatskog kora.

Otvaranje rekonstruisane vazduhoplovne baze u Kučovi, uoči obilježavanja petnaestogodišnjice ulaska Albanije u NATO, predstavlja doprinos zemlje članice kolektivnom sistemu bezbjednosti, ali i snažnu poruku ostalim međunarodnim subjektima da u ovom dijelu Evrope evroatlantske vrijednosti nemaju alternativu. Ovaj projekat predstavlja zajedničku investiciju NATO i Vlade Republike Albanije, a vrijednost projekta se procjenjuje na oko 50 miliona eura. Projekat je realizovan kroz NATO program za investiranje u bezbjednost.

Svečanost je otvorio ministar odbrane Republike Albanije, Niko Peleši, naglasivši da inauguracija prve NATO taktičke baze na Zapadnom Balkanu daje nove mogućnosti za jačanje vojnih kapaciteta Republike Albanije i ujedno promoviše posvećenost te zemlje miru i bezbjednosti u regionu. Istakao je da Evropa nije slutila da će se prije ne više od dvije godine suočiti sa ruskom agresijom u Ukrajini, te da se u tom kontekstu sa istočnog fronta može sve očekivati, ali da spremnost mora biti na optimalnom nivou. Stoga, zaključio je ministar Peleši, svi moramo biti spremni da udružimo snage i osnažimo naše odbrambene kapacitete. Nakon obraćanja ministra odbrane, načelnik Generalštaba Oružanih snaga Albanije, general major Arben Kingji je upoznao prisutne sa tehničkim karakteristikama baze, informišući da je baza opremljena renoviranom pistom, obnovljenim kontrolnim tornjem i novim skladišnim jedinicama, u šta su prisutni imali priliku da se uvjere nakon ceremonijalnog dijela.

Premijer Republike Albanije, Edi Rama je u svom obraćanju istakao značaj ove baze prevazilazi nacionalne granice i interese, a imajući u vidu da baza datira još iz 1950. godine istakao je zadovoljstvo što je svjedok demokratskih promjena na ovom prostoru. Kazao je da je baza Kučova je jedan od trinaest vojnih aerodroma iz vremena Enver Hodže, te da su je po izgradnji koristile zemlje Varšavskog pakta, čiji je Albanija tada bila član, a od sada će biti korišćena kao jedina taktička baza za nacionalne i strateški važne NATO operacije na Zapadnom Balkanu. Dodao je da će baza donijeti nove mogućnosti zapošljavanja lokalnog stanovništva, te da će pozitivno uticati na lokalnu privredu.

Imajući u vidu da je ovaj zajednički projekat NATO i Vlade Republike Albanije realizovan kroz NATO program za investiranje u bezbjednost, ceremoniji je prisustvovala i

direktorica NATO agencije za podršku i nabavku (NATO Support and Procurement Agency, NSPA) Stejsi Kumings, koja je čestitala na uspješno realizovanom projektu, navodeći da je NATO vazduhoplovna baza od strateškog značaja ne samo za Albaniju, već za region Zapadnog Balkana kao i za cijeli NATO Savez, čineći nas otpornijim na rastuće bezbjednosne izazove.

Komandant NATO Združenog vazduhoplovnog operativnog centra u Torehonu (NATO CAOC) general potpukovnik Juan Pablo Sanchez de Lara, je u svom obraćanju ukazao na potrebu jedinstva i udruženog djelovanja. Istakao je da je otvaranje NATO vazduhoplovne baze Kučova dokaz da je Savez, sa pristupom „360 stepeni“ duboko svjestan važnosti aktivnog doprinosa ovog regiona stabilnosti evroatlantske regije.

Prisutnima se, u skladu sa agendom događaja, obratila predsjednica Skupštine Republike Albanije, Lindita Nikola, koja je podšetila da je projekat renoviranja baze dogovoren između NATO saveza i Albanije 2018. godine, sa ciljem obezbjeđivanja podrške vazдушnim operacijama i misiji zaštite vazdušnog prostora, kao i sprovođenja mjera za podršku NATO sistemu za rano upozoravanje od vazdušne opasnosti.

Tokom ceremonije otvaranja govornici su istakli da je NATO najsnažniji savez u istoriji i da je danas, uprkos svim izazovima, još kredibilniji zahvaljujući zajedničkoj posvećenosti zemalja članica njegovom jačanju. Značaj ovog projekta u svojim izlaganjima naglasili su i ministar odbrane Republike Italije, Guido Krozeto, kao i otpravnik poslova u Ambasadi SAD u Albaniji, David Visner.

Govorom predsjednika Republike Albanije, g-dina Bajrama Begaja je zatvorena ceremonija inauguracije NATO vazduhoplovne baze. Begaj je istakao da baza predstavlja važan strateški projekat, koji je predstavljao prioritet modernizacije Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Republike Albanije. On je kazao da rekonstrukcija i stavljanje u upotrebu baze označava novo poglavlje u istoriji Republike Albanije, njene bezbjednosti i odbrane. Naglasio je da je vazduhoplovna baza Kučova rezultat saradnje, solidarnosti i koordinacije između saveznika ali i pažnje koju Albanija poklanja vrijednostima Alijanse. Predsjednik Begaj je zaključio *da se ovim projektom šalje jaka poruka mira i dokazuje da je NATO odlučan da zaštiti slobodu i bezbjednost svojih saveznika.*

Tokom ceremonije demonstriran je prikaz taktičkih i tehničkih sposobnosti savezničkih aviona Eurofighter F16, helikoptera američke proizvodnje Black Hawk, kao i bespilotnih letilica „Barjaktar“, koje je Republika Albanija nedavno kupila od Republike Turske.

U svojstvu članova delegacije Ministarstva odbrane Crne Gore, ceremoniji su prisustvovali major Želimir Pojužina, šef Kabineta ministra, potpukovnik Bojan Popadić, komandant Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore i Kristina Radojičić, samostalna savjetnica u Direktoratu za politiku odbrane.